

McGovern dolži Nixona 'varanja' z napovedmi miru v Juž. Vietnamu

Demokratski predsedniški kandidat je v govoru na televiziji obdolžil svojega tekmeca varanja z napovedmi o miru v Indokini.

CHICAGO, Ill. — Sen. George McGovern je pretekli petek zvečer preko televizije odgovarjal na sličen govor predsednika Nixona dan prej o izgledeh za mir v Indokini. Predsednik Nixon je dejal, da je mir pred vrati in da bo mir podpisan, ko bo gotov, da bo to trajen in časten mir. Pozval je volivce, naj ga podpro, da bo tak časten mir za Ameriko dosegel.

Sen. George McGovern je predsednika Nixona javno obdolžil, da z napovedmi o skorajšnjem končanju vojne vara ameriško javnost, ker da je dejanski podpis sporazuma odklonil in ga s tem spravil v negotovost. Za McGoverna je to "grda politična prevara", upanje na skorajšnji mir je šlo po vodi, ko je postalo očito, da je v glavnih vprašanjih še vedno bistvena razlika in ne "malenkosti", kot je to dejal Kissinger.

Med tem obe strani z nagli- com pošiljata orožje v Južni Vietnam. Severni Vietnam naj bi bil poslal na jug en cel oklopni polk z nekako 100 tanki in s prav toliko oklopnimi vozili za prevoz, po Hočiminhovih potih pa hite spravljati velike količine vojni potrebščin enotam v Južni Vietnam. Ameriško letalstvo skuša z napadi ta tok zavirati.

ZDA hite prav tako s pošiljanjem orožja v Južni Vietnam, ko pričakujejo, da premirje ni več daleč. Ker jim doma manjka primernih vojni letal, jih bodo poslali v Južni Vietnam ameriški zavezniki Tajvan, Severna Koreja in Iran. Tem jih bodo ZDA kasneje nadomestile z novjšimi letali.

Vzhodna Nemčija izpustila jetnike

BERLIN, Nem. — Vzhodna Nemčija je s 1. novembrom izpustila na tisoče jetnikov, političnih in kazenskih, v okviru velike amnestije, ko se bliža pomiritev in normalizacija odnosov med obema nemškima republikama.

V Zahodni Berlin je že prvi dan prišlo 54 jetnikov, ki so bili zaprti v Vzhodni Nemčiji, pa sedaj pomilosteni in izpuščeni.

Ušivi dolgolasci

LONDON, Vel. Brit. — Zdravstveni minister je v parlamentu dejal, da ima okoli četrtil milijona mladih fantov in deklet v svojih dolgih laseh uši. Ta nadlega se naglo širi, ker mladi ljudje premalo pazijo na snago. Mladi ljudje se veliko družijo in to olajšuje hitro širjenje uši. Vprašanje je postalo resno in oblasti iščejo zanj primerno rešitev.

Vremenski prerok pravi;

Večinoma sončno in milo. Najvišja temperatura okoli 50.

Novi grobovi

Andrew J. Sulak
Andrew J. Sulak, star 73 let, s 13902 Othello Avenue je doma nenadno zboleel. Ko so ga pripeljali v Euclid General bolnišnico, so ugotovili smrt. Bil je mož Ette, oče Richarda, Johna E. in Donalda P., 5-krat stari oče, 3-krat prastari oče, brat Anthonyja, Eleanor Vesnesky, Michaela, Roberta, Leonarda, Metoda, Lorrette Koss, Josephine Shirko, Mary Buck in pok. Margaret, Rudyja, Paula, Elizabeth in Cyrila. Rojen je bil v Clevelandu in je končal študij prava na Cleveland Marshall School of Law. Bil je skozi 35 let generalni predelavec v Collinwood Diesel delavnici Penn Central železniške družbe, dokler ni šel pred 7 leti v pokoj. Pogreb je iz Zeletovega pokopnega zavoda na E. 152 St. danes ob 9.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 10., nato na All Souls pokopališče.

Tito s srbskimi tovariši ne gre vse čisto gladko

Z nani partizanski narodni junak in ugleden srbski tovariš Koča Popović stopil iz predsedništva SFRJ.

BEograd, SFRJ. — Centralni komitet Zveze komunistov Srbije je na pritisk Tita sprejel "odstop" Nikežića in Latinke Perović ter ju nadomestil z Dr. Tihomirov Vlaskalicem in Nikolom Petronicem. Tekom zasedanja Centralnega komiteta se je nekega odbora ni bila sklepala, ker je nad tri četrtine članov izostalo. To je bil precej jasen protest.

Pretekli teden je Tito odstavil zunanjega ministra Mirka Tepavca, dan nato pa je Koča Popović, eden glavnih srbskih partizanskih vodnikov, španski borec, nekdanji načelnik glavnega stana Titove ljudske armade in nekdanji zunanji minister, eden najuglednejših srbskih tovarišev, odstopil iz predsedstva SFR Jugoslavije menda v znak protesta proti zadnjim spremembam v vodstvu Zveze komunistov Srbije, če ne celo proti celotni sedanjosti Titovi liniji.

Neke vesti trdijo, da je Tito poskušal pridobiti Kočo Popovića, da bi prevzel predsedstvo Zveze komunistov SR Srbije namesto M. Nikežića, kar pa je ta odklonil. Koča Popović je star 64 let in pripada srbskemu intelektualnemu krogu kot Nikežić in mu verjetno ni všeč, ko Tito javno napada inteligenco in jo dolži odgovornosti za širjenje liberalizma in opuščanje komunizma med mladino v Jugoslaviji.

Glasovanje o ustavi v Koreji 21. novembra

SEOUL, J. Kor. — Vlada je objavila, da bo glasovanje o dopolnitvi k ustavi 21. novembra. Za to glasovanje so določene posebne odredbe, ki omejujejo propagando.

Po novi ustavi bo sedanjí predsednik Park, ki je prevzel oblast z vojaškim prevratom leta 1961, lahko ostal na oblasti, kakor dolgo bo hotel, med tem ko bi moral po sedanjí ustavi leta 1975 predati oblast svojemu nasledniku, ker je to že njegova tretja redna poslovna doba. Več jihsedanja ustava ne dovoljuje.

Heath ni dobil unije za prostovoljni nadzor

Predsednik britanske vlade Edward Heath se je dolgo trudil, da bi pridobil delavsko unijo za prostovoljni nadzor nad cenami in plačami, pa ni uspel.

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik vlade S. Heath se je skozi pet tednov prizadeval, da bi pridobil delavske unije za prostovoljni nadzor nad cenami in plačami. Vsi njegovi naporji so ostali brez uspeha, delavske unije niso imele razumevanja za težki gospodarski položaj, v katerem se je znašla Velika Britanija. Unije hočejo za svoje članstvo več in več, ko produktivnost dela ne raste in zato ni mogoče zadrževati porasta cen. Gospodarski strokovnjaki opozarjajo že dalj časa Britance, da živijo preko svojih dohodkov, da to ne more iti več dalje, če nečje svojega gospodarstva uničiti.

Predsednik vlade Edward Heath je po seji vlade pretekli petek povedal odkrito, da je skušal doseči cilj v dogovoru z unijami, ko so te to odklonile, mora vlada izvršiti svojo dolžnost. Pričakujejo, da bo danes v govoru pred parlamentom objavljal zamrznitev cen in plač.

Cene so v zadnjih mesecih narasle za okroglo 8%, največ v vseh državah svobodne Evrope. Funt sterling, ki se je sredi tedna nekaj popravil v upanju, da bodo unije sprejele prostovoljno omejitev cen in plač, je zopet prišel drseti navzdol. Število brezposelnih je med tem presseglo 921.000.

Ko je Edward Heath prevzel leta 1970 vodstvo Velike Britanije, je napovedal odpravo omejitev, ki jih je uvedla delavska vlada, sedaj je moral sam seči po takih ukrepih, ko so vsi drugi poskusi odpovedali.

Odpoved "odhodnine" le dobra volja do ZDA

MOSKVA, ZSSR. — Visoki sovjetski policijski uradnik naj bi bil dejal, da je odpustitev plačila "odhodnine" sovjetskim državljanom-judom pri izselitvi v zadnjih tednih samo poteza dobre volje napram ZDA. Pravno je plačilo odškodnine za šolanje v ZSSR od strani judov, ki se izselijo, še vedno v veljavi. Doslej so se sovjetske oblasti odrekale takemu plačilu za preko 190 judovskih družin, ki so zadnje tedne zapustile Sovjetsko zvezo.

Tisti z viskimi šolami morajo plačati tudi po \$25.000, če se hočejo izseliti. Ta zahteva sovjetskih oblasti je vzbudila v ZDA hudo nejevoljo in Kongres je precej jasno pokazal, da ne bo potrdil nove trgovinske pogodbe med ZDA in ZSSR, ki je bila pretekli teden sklenjena in podpisana. Moskvi je do potrditve te pogodbe veliko, zato se je odločila za začasno popuščanje, da ne bi jezila ZDA.

Nixon se hvali, da je pomagal mestom

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je v radijskem nagovoru zagotavljal deželo, da je bilijone zvezne vlade, ki so jih v preteklih vladah razdelili raznim mestom po vseh ZDA, on dal mestom na razpolago brez posebnih omejitev. Mesta so jih zato veliko uspešneje porabila.

Watergate volivcev ne zanima kaj prida

CHICAGO, Ill. — Chicago Tribune je izvedla povpraševanje o Watergate sporu, ki dolži odbor za ponovno izvolitev predsednika in tudi samo Belo hišo vohunjenja v glavnem uradu demokratske stranke v Washingtonu, D.C., v Watergate ter poskušanja s sabotažo uničiti demokratsko stranko, ne jo le pri volitvah poraziti.

Povpraševanje je pokazalo, da v državi Illinois 54% ljudi, ki so izjavili, da pojdejo 7. novembra volit, ne ve točno, kaj Watergate pomeni. Če pomislimo, do je o tem že od junija skoraj vsak dan govora na televiziji in radiu ter da je bilo o tem popisanih obilo strani časopisja po vsej deželi, je to dokaz, da ljudi to vprašanje enostavno ne zanima, jih ne briga, se nočejo z njim ukvarjati.

Zdi se, da javnost na splošno govorjenje in pisanje o Watergate smatra v prvi vrsti za volivno propagando, na katero ni kaj prida dati.

Trudeau bo počakal

Predsednik kanadske vlade, ki je pri volitvah pogorel, je sklenil ostati na vladi, dokler ga ne bo novi parlament odsvolil.

OTTAWA, Kan. — Po dolgih posvetovanjih s svojo vlado in drugimi ožjimi sodelavci se je predsednik vlade Pierre E. Trudeau odločil, da bo vztrajal, dokler mu bo parlament to dovolil. Pri volitvah zadnji ponedeljek so kanadski volivci pokazali očitno svoje nezadovoljstvo s sedanjo vlado, pa so napravili to nerodnost, da niso nobeni od strank dali absolutne večine. Ko je bilo štetje glasov končano in pregledano, sta imeli liberalna in konservativna stranka enako število poslancev, vsak po 109.

Najprej je izgledalo, da ima konservativna stranka enega poslanca več, kar bi tudi formalno pomenilo njeno zmago. Trudeau bi se bil v takem slučaju težje upiral zahtevi po odstopu. Ko je bil liberalni stranki naknadno priznan še en poslanec, se je Trudeau odločil, da ostane.

Odlučilo besedo ima nova demokratska (socialistična) stranka Davida Lewisa, ki ima v novem parlamentu 30 poslancev. On je izjavil, da bo sodeloval z vlado katerekoli stranke, noče pa biti v nobeni udeležen. On ni zahteval odstopa Trudeauja, kot je to storil vodnik konservativne stranke Stanfield, ki je izjavil, da je "ljudstvo izgubilo zaupanje" v sedanjo vlado. Sodijo, da utegne Lewis pri prvih preskušnjah v novem parlamentu Trudeauja podpreti, da bi s tem zavlekel nove volitve, do katerih mora očitno priti v ne preveč oddaljenem času, če noče nova demokratska stranka v vladno koalicio.

Francija povišala minimalne mezde

PARIZ, Fr. — Francoska vlada je ta teden povečala minimalne mezde za 5,8% na 4,55 frankov na uro ali 887 frankov na mesec. Okoli 700.000 najnižje plačanih delavcev je deležno povišanja.

Po novem znaša najmanjši redni mesečni zaslužek v Franciji \$177.

"NIXONOV PLAZ" NE BO USPEL DOSEČI KONGRESA

Gallup in Harris napovedujeta za jutri Nixonovo zmago v obliki plaz, ki bi naj pokopal demokrata G. McGoverna, ki pa vendar ne bo tako širok, da bi mogel doseči tudi Kongres.

Richard Nixon

Sen. George McGovern

WASHINGTON, D.C. — Volivni boj je pri kraju. Nocoj bo sta oba glavna predsedniška kandidata poslednjič pozvala volivce, naj jima izkažejo zaupanje in glasujejo jutri za njiju. Republikanski kandidat predsednik R. M. Nixon svojega demokratskega tekmeca sploh ne omenja, govori le o svojih delovnih načrtih za prihodnja štiri leta, o miru vsaj za eno "človeško dobo", o "rojstnih pravicah naših otrok", o boju proti skupnemu sovražniku, ki je pomanjkanje, bolezen in stiska, doma in po svetu. Demokrat McGovern dolži predsednika Nixona varanja Amerike in sveta z zagotavljanjem, da je vojna v Vietnamu končana, da je treba urediti le še "nekaj malenkosti". McGovern zatrjuje, da ne gre le za malenkosti, ampak za jedro spora in da utegne Nixon "vojno nadaljevati še štiri leta".

Danes objavljeno poslednje poročilo Gallupovega zavoda o razpoloženju volivcev pravi, da se jih je 61% izjavilo za Nixona, 35% za McGoverna, med tem ko so preostali 4% še vedno neodločeni ali pa za druge kandidate.

L. Harris je prav tako objavil danes svoje poslednje poročilo, v katerem pravi, da se je izjavilo pri njegovem povpraševanju za Nixona 59% povprašanih, za McGoverna 35%, med tem ko se jih 6% še ni odločilo, kako bodo volili ali pa so odločeni glasovati za katerega izmed kandidatov preostalih skupin in strank.

Oba glavna ugotavljavca razpoloženja volivcev napovedujeta torej obsežno zmago predsednika Nixona. Ta naj bi bila podobna plazui ali usadi, ki drvi z gore in prekrije vse, kar doseže. Zanimivo je, da vsi opazovalci napovedujejo res veliko zmago republikanskega predsedniškega kandidata, nihče pa ne pričakuje, da bi "Nixonov plaz" dosegel tudi Kongres. Ta bo ohranil demokratsko večino, kot vsi računajo, četudi bo ta morda za nekoliko polovico manjša od sedanje.

McGovernu napovedujejo zmago le v District of Columbia in v državi Massachusetts, možnost pa mu priznavajo še v W. Virginiji, Wisconsinu in v njegovi domači državi S. Dakota. V vseh ostalih državah trdijo, da bo hočejo dogovoriti o prepovedi odlaganja odpadkov v morje in

zgodilo, bo to "veliko presenečenje", izjavljajo napovedovalci, kot bi bilo res "veliko presenečenje" tudi, če bi republikanci dobili večino v Kongresu. Takih izglehov nimajo ne v Senatu in ne v Predstavniskem domu. V Senatu bi morali za doseglo večine dobiti 5 novih senatorjev, v Predstavniskem domu pa 39 dodatnih kongresnikov k tem, ki so jih imeli v Domu doslej.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Ameriška B-52 letala so izvedla obsežne napade na južni del Severnega Vietnama, kjer zbirajo orožje in druge vojne potrebščine za pošiljanje na jug. Ameriško letalstvo je prav tako bombardiralo Hočiminhova pota in oporišča rdečih v Laosu in Kambodži. — Število ameriških vojakov se je v Južnem Vietnamu z zadnjimi umiki zmanjšalo na 32.200 mož. — V zadnjih dneh so bili v bližini Da Nanga sestreljeni trije ameriški helikopterji, pri čemer sta bila 2 ameriška vojaka mrtva, 3 pa ranjeni.

WASHINGTON, D.C. — Orambni tajnik M. Laird je dejal včeraj na televiziji, da hite ZDA z dobavljenjem orožju Južnemu Vietnamu v obsegu, kot je bilo to že davno določeno za uspeh vietnamizacije. Peking in Hanoi sta obdolžila ZDA, da zavlačujejo podpis sporazuma o končanju vojne, da bi lahko navozile v Južni Vietnam čim več vojne opreme. Rdeči med tem tudi sami hite s pošiljanjem orožja in vojni potrebščin na jug.

SANTIAGO, Čile. — Predsednik Allende je sprejel v novo vlado tri visoke častnike in enemu od njih izročil notranje ministrstvo. Ta je v razgovorih preko konca tedna dosegel, da so vodniki štrajka pristali na njegov konec, s čimer je največja kriza v teku sedanjih dveh let Allendejeve vlade po vsem sodeč za enkrat končana.

Za čistočo morij

LONDON, Vel. Brit. — Tu so se zbrali zastopniki 75 držav v vsega sveta na razpravo o varovanju čistote svetovnih morij in vseh drugih voda. Predvsem se hočejo dogovoriti o prepovedi odlaganja odpadkov v morje in

Iz Clevelanda in okolice

Stajerci so martinovani — Stajersko martinovanje v soboto pri Sv. Vidu je bilo izredno lepo obiskano. Dvorana je bila polna, gostje dobre volje. Orkester Sonet je razgibal občinstvo in pozivljaval veselo razpoloženje. Postrežba je v vseh pogledih goste zadovoljila. Kuharice so pripravile okusno večerjo — na razpolago je bila tudi tradicionalna goska — z obilico potic in drugega peciva. Strežnice so prijazno, vljudno in naglo nosile na mize. Bilo je res veselo in prijetno stajersko martinovanje!

Politični shod —

Nocoj ob osmih je v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue velik predvolivni politični shod Demokratskega kluba 23. varde. Govorila bo vrsta demokratskih kandidatov za okrajne službe in za okrajne sodnike. Za zabavo bo skrbel M. Zelodec orkester. Vsi vabljeni, vsi dobrodošli!

Jutri bodo volitve —

Jutri, v torek bodo volitve. Volišča bodo odprta od 6.30 zjutraj do 6.30 zvečer. Izpolnimo svojo državljansko dolžnost, pojdemo voliti! Kdor bi v 23. vardi ne bi mogel sam na volišče, naj pokliče urad mestnega odbornika E. J. Turka tel. 391.3333, pa mu bodo poslali avto ki bo volivca zapeljal na volišče, pa nato tudi zopet domov.

Seje ne bo —

Podružnica št. 14 SZZ jutri, v torek, zaradi volitev ne bo imela seje. Prihodnja seja bo v decembru.

Seja —

Društvo LILJA ima nocoj ob 7.30 sestanek v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

"Napaka" kriva

dveh smrti? — Dr. Alan J. Ross iz Parme, ki je bil nekaj časa zdravnik-psihater v umobolnici Fallsview, kjer so imeli pod nadzorom Geralda M. Lupinski, trdi, da je bil ta "nevaren shizofrenik" in bi ga ne smeli pustiti na svobodo. Umobolnica ga je pustila na svobodi in pretekli teden je, kot je sam priznal, umoril Raymondona in njegovo ženo Sharon Streicher na njuni farmi v okraju Lorain.

Margaret Chase Smith se jezi na Muskia

WASHINGTON, D.C. — Sen. Margaret Chase Smith, ki bo po vsem sodeč pri volitvah v torek zmagala, se jezi na sen. E. Muskia, ki je v govorih v podporo njenemu demokratskemu tekmecu opozoril na dejstvo, da je Margaret Chase Smith stara že 74 let. Napovedujejo, da bo sen. M. Chase Smith svojemu senatskemu tovarišu že vrnila na primeren način in ga poučila, kaj je dovoljeno in kaj ne.

Letos 13 milijonov volivcev v ZDA več

WASHINGTON, D.C. — Letos je vpisanih v volivne imenike preko 94,5 milijonov volivnih upravičencev, skoraj 13 milijonov več kot pred 4 leti. nejšega.

v reke, po katerih nato zaidejo v morje.

Severno morje in severni del Atlantika je v tem pogledu že krit s posebnim dogovorom; ni pa še takega dogovora za ostala morja.

AMERIŠKA DOMOVINA

1117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 214 Monday, Nov. 6, 1972

Nevarnost finlandizacije Evrope

V zvezi s pripravami na vse-evropsko varnostno konferenco, ki naj bi se sestala v prvi četrtini prihodnjega leta in na kateri Sovjeti nameravajo konsolidirati svoj komunistični blok v Srednji in Vzhodni Evropi, so v Parizu objavili, da bo Francija bojkotala razgovore o skrčenju vojaštva v Evropi med NATO in Varšavskim paktom.

Francija namerava uporabiti ves svoj vpliv, da bi preprečila umik ameriških vojaških oddelkov iz Zahodne Evrope, dokler le-ta ne bo sposobna sama sebe braniti, morda pod zaščito francosko-britanskega atomskega sodelovanja.

Francija svoj napovedani bojkot razgovorov, ki naj bi se začeli takoj po novem letu, zagovarja s trditvijo, da bo kakršen koli umik ameriških vojaških oddelkov iz Zahodne Evrope nujno oslabil obrambno moč evropske celine. Na vseh nadaljnjih konferencah in razgovorih, ki bi morda sledili, bi bil položaj Zahodne svobodne Evrope nujno oslabilen nasproti do zob oboroženi ZSSR in njenim satelitom v Srednji in Vzhodni Evropi.

Francija opozarja, da bi se po dogovoru o obojestranskem skrčenju števila vojaških oddelkov sovjetske čete umaknile samo 250 kilometrov na vzhod za sovjetsko mejo, medtem ko bi se severnoameriške čete morale umakniti čez Atlantski ocean v ZDA.

"To je jedro tega problema," je izjavil govornik francoske vlade.

ZDA imajo v Zahodni Evropi približno 300.000 mož iz vseh treh vrst vojske, prav toliko ima svojega vojaštva ZSSR v svojih evropskih satelitih. Francija ima v Zahodni Nemčiji okrog 62.000 vojakov, po dogovoru med Bonnom in Parizom.

Francoski predsednik Pompidou je leta 1971 javno pozval ZDA, naj v Zahodni Evropi obdržijo zadostno število svojega vojaštva, da se ohrani v Zahodni Evropi ravnotežje vojaških sil vse dotle, dokler svobodni evropski kontinent ne bo sposoben lastne obrambe.

O tem problemu se je Pompidou tudi razgovarjal z ameriškim predsednikom Nixonom ob priliki svojega zadnjega obiska v Washingtonu letošnjega julija.

Francija ugotavlja, da bi umik ameriškega vojaštva iz Zahodne Nemčije povzročil "neutralizem" v srednji Evropi, se pravi neke vrste "finlandizacijo Evrope", kar bi koristilo samo Moskvi.

Amerika polagoma sprejema metrični sistem

Amerika je podedovala ves merilni sistem od svojih nekdanjih gospodarjev Angležev. Medtem, ko so se ti naložili že odločili za decimalni sistem in ga polagoma uvajajo, Amerika vztraja še vedno na čevljih, inčah, galonih, Fahrenheitih. Samo tisti, ki pozna oba sistema, metričnega (decimalnega) in tega, ki je sedaj tu v rabi, razume, kako nujno potreben je prehod na decimalnega in kakšne prednosti ima. Težavno preračunavanje čevljev, unč, tisočink in ulomkov povzroča mnogo napak, škode in izgube časa in materiala.

Nasprotniki decimalnega sistema trdijo, da bi prehod iz sedanjega sistema v metričnega stal stotine milijonov ali celo milijardo dolarjev. Zamenjati bi bilo treba vse tehnice in druga merila, pa tudi vse posode, zemljevide, kazipote in mnogo strojev. Tudi razne industrijske gorme bi bilo treba prilagoditi evropskim, kar je nujno potrebno, če hočemo prodajati naše izdelke v dežele z metričnim sistemom.

V Kongresu je bilo predloženih več načrtov zakona o prehodu na decimalni sistem, pa so vsi obtičali v raznih odborih. Načrt, ki je bil predložen letos, je pa tako slab, da je boljše, da ni bil sprejet. Predlaga namreč kompromisno rešitev, po kateri bi uvedli decimalni sistem kot obvezen za vsa merila zveznih oblasti, narodu in industriji bi pa pustili še nadalje pravico meriti v unčah, čevljih, bušljih, miljah in podobnih netočnih enotah.

Znanstveniki in industrijci vedno bolj uvidevajo, da s starimi merami v modernem življenju ne morejo napredovati in biti konkurenčni, zato pritiskajo k spremembi. Raba zapletenih preračunavalnih tabel je nepraktična in predraga. Ta spoznanja bodo vodila prej ali slej k prehodu iz neenotnega v decimalni sistem.

Velik napredek v tem oziru je pokazal letošnji velesejem za stroje v Chicagu. Geslo velesejma je bilo: "Misli metrično!" Vsa razstava je izžarevala revolucionarno idejo: prehod ameriške industrije na decimalni sistem.

Raba decimalnega sistema v ameriški industriji ni popolna novost. Uporabljajo ga že pri strojih, ki so namenjeni za izvoz, pri fini mehaniki, izdelovanju zdravil in v laboratorijih, povsod, kjer je natančno merjenje neobhodno potrebno.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskemu
Tinele

WAUKEGAN, Ill. — Čez par dni bomo šli ameriški državljani na volišča oddat naše glasove za predsednika ZDA in po nekaterih državah za zvezne senatorje in nekatere druge predstavnike, ki so kandidati za razne javne položaje. Predsednika izvolimo vsaka štiri leta; zvezne senatorje se voli za šest let, toda ne vseh naenkrat, ampak vsaki dve leto eno tretjino. Ta sistem ima vedno dve tretjini starejših senatorjev (po naše povedano) in eno tretjino novih (junior) senatorjev. To glede senatorjev je določilo v naši ustavi glede tega menda radi tega, da važna določila v zveznem senatu v raznih zadevah pade in ne pride takoj v nove neizkušene roke, ampak ostane kontrola še vedno v rokah starejših, ki imajo o raznih zveznih delnih zadevah večkušenj in poznanja iz prejšnjih par let. Kongresnike (poslance) pa volimo vsaki dve leti.

Letošnje volitve se bodo vršile v nekakem čudnem duševnem razpoloženju volivcev. Politične okoliščine in sitnosti so v teh sedanjih časih take, da jih je težko razumeti. Sedanjost je polna sitnosti, to domačih in mednarodnih med vsemi deželami po svetu. Pogodbe med deželami in narodi niso marsikje več vpoštevane, zato ni nobene- ga jamstva, koliko časa bomo imeli mir (marsikje ga že več let ni!). Jamstva za gospodarsko stalnost nikjer ni. Zato vsaka dežela navija, kakor navija ljudje ure budilke, carinske določbe, višine cenam za to in ono in pri tem navijanju je vedno nekdo vščipnjen in zraven ta kratko odnese; to je zguba na tem in onem polju gospodarstva in politike. Zgube seveda nihče rad ne sprejema, še manj pa rad nosi — zato gleda okrog, kje bi se dalo zgube oprtiti drugim na hrbet in doma. In v tem so navihani domači in mednarodni podjetniki in trgovci mojstri! Iščemo in iščejo toliko časa, da najdemo, kje so tisti "knofci", na katere je treba pritiskniti, pa se vse tako zavrti, da k njim pri- nese čas rešitev takih sitnosti in težav, povrhu za dobro mero pa še lep dobček, ob katerem se lepo obližujejo kakor kake muce, ko pridejo do okusnih ovirkov...

Kdor more vsaj malo razumeti zgornje, kar omenjam, ta bo razumel, zakaj razni kandidati za razne politične položaje in urade tako glasno objavljajo svoje obljube, kaj bo vsak naredil za javnost in za vse, kar je potrebno. Zavedajo se, da javnost omenjene težave ščipljejo in žulijo in da rajši čujejo kake dobre ugodne napovedi in obljube, kaj bo kak kandidat za nje naredil. Pri poslušanju tega marsikdo (in takih je mnogo) se že kar z obljubami zadovoljuje. In pri takih imajo političarji s svojimi kandidati kar lepo srečo. Ti navadno sami glasujejo za nje ob volitvah, zraven pa še druge nagovarjajo, naj volijo za "dobre in prijazne" politične prijatelje, ki imajo kdaj v svojem nahrbtniku vse polno raznih obljub, še vse več, kakor jih je imel kdaj v svojem nahrbtniku kak potujoči krošnjak...

Zgornje le mimogrede o političarjih in njihovih obljubah. Poznani so nam (da imajo neke patente) za podajanja javnosti lepe svetle obljube, ki se ne do- padejo le čivkajočim pticam, ampak tudi nam premnogim ljudem, kadar jih brenkajo in objavljajo nam. Zato smo v preteklosti mnogokrat verjeli njihovim obljubam in volili za nje. Bomo tudi letos po vseh dose- danih skušnjah? Volitve bodo povedale, koliko smo pri vsem tem se naučili! Kogar koli bodo te vrstice dobile pred volivnim dnem, vsem takim pa svetujem: Voli prav! Oddaj svoj glas tiste- mu, ki ga je po tvojem mnenju vreden!

* KAJ JE ŠE DRUGEGA NOVEGA po naši okolici in po našem Illinoisu? Malo severo- zapadno od Velikega Chicaga, od nas pa južno-zapadno se nahaja velika letalska postaja O'Hare. Na stotine in stotine letal odleti iz nje vse križem v razne kraje po naših ZDA in v druge kraje preko morja v tuje dežele po svetu. Velika je ta postaja, večajo in razširjajo jo pa še vedno naprej in naprej zadnja leta. Gradijo nove pro- store za pristajanja in drugo. Posebno za parkiranje avtomobilov je vedno premalo prostora. Če pripelješ potnika s pri- vatnim avtom in parkiraš, kjer že najdeš prostor, ti vzame četrt ure in več, da prideš peš do po- staje. Velik in širok je svet, vsaj do nekaj let nazaj je bil. Zdaj pa postaja bolj in bolj stisnjen in ozek. Kako se bodo stiskali ljudje na njem čez 50 let, če bo šlo tako naprej?

Po tem okoliškem ozemlju, po katerem rastejo kakor gobe zad- nja leta nova predmestna nase- lja, se pa zadnje čase dogaja vse polno raznih žalostnih do- godkov in novic. O ugrabljenju in uboju policista Raymondja v bližnjem Hillside, ki je ustavil dva tolovaja na Congress cesti, dve že vsi čitali razne podatke, mnenja in opisovanja. Ugrabila in najbrže tudi umorila sta ga dva roparja, ki sta preje izvrši- la napad in oropala neko restav- racijo v Hillside. Najbrže sta divje vozila, da bi se odpeljala od kraja, kjer sta izvršila na- pad. Tu ju je opazil mladi 24 let stari policist Raymond, ki ju je ustavil na cesti radi prehitve voznice. Bil je pa sam. Lopova pa dva. En sam, kaj naj napra- vi? Najbrže je segel po svinč- nik in papir, da bi zabeležil šte- vilko voznega dovoljenja, med- tem sta dva lopova izrabila to, ga najbrže pobila ali kar že in ga odvedla neznanom kam. Skoro dva tedna so vso okolico pre- iskali in še druge kraje doli juž- no od Jolietja v okolici Coal Ci- ty, a vse zastoj, do danes še niso našli nikakega sledu, če je še živ ali mrtev. Tako gre. Zlo- čini naraščajo — kazni pa pre- mehke...

Illinoiska zakonodaja je spre- jela in odobrila neke spremem- bice v kazenskem pravilniku. A še vedno vse premehke. Vse preveč odprtih vrat je, skozi katere se pride z raznimi poro- štvi. Potem se pa odlašča s časom, predno pride do sodnih kazni. Pri tem se pozabi že precejna vse in ko pride do so- dišnih razprav, izpade vse pre- več milostno, kar daje zločin- cem potuho za take slučaje. Vsa taka določila pridejo največ za- radi tega, ker jih razni advo- kati tako lepo sestavijo, da se z njimi lepo za nje povoljno vodi sodne razprave. Zgleda, da gre po tistem pravu: Vsak pek tako mesi testo in peče štruce, da je zanj prav... Bo menda res nekako tako...

* PA SE DVE IZ "MEHA ZA SMEH": — Pojasnil mu je. — Malega Jožka je mati peljala v šolo. Po dobrem tednu, ko je začel ho- diti v šolo, ga je učitelj v šoli pri izpraševanju vprašal: "Jožek, povej mi, od katere živali dobimo meso, mast in drugo?"

Slovenske narodne noše, Henčkov ansambel in zastava

CLEVELAND, O. — V sloven- sko narodno izročilo sodijo slo- venske narodne noše kot simbol in ponos našega naroda, saj se- gajo v preteklost preko tisoč let. To izročilo ima tudi svoj na- rodni izvor in pomen in končno tudi določene namene, za kate- re se lahko uporabljajo.

Glede tega, da se narodne no- še ne bi zlorabljale v kakršne- koli privatne namene, kakršni primeri so se že delno dogajali, naj navedemo, za katere name- ne so določene — za namene, ki bi ohranjevali neomadeževa- ni slovenski narodni simbol, in- to:

1. Za proslavo slovenskih na- rodnih praznikov;
2. Za sprejem slovenskih na- rodnih predstavnikov;
3. Za sprejem slovenskih cer- kvenih predstavnikov oz. dosto- janstvenikov;
4. Za slovenske narodne kul- turne prireditve;
5. Za spominski dan mrtvih;
6. Za mednarodne kulturne nastope;
7. Za pogrebe narodnih ali cerkvenih predstavnikov;
8. Za vse tiste namene, za ka- tere smatramo kot umestne in dobronamerne naši slovenski narodni predstavniki ali njih pooblaščenici; pri katerih je po- trebno zaprositi dovoljenje, ako se pojavi umestna in nujna po- treba.

Slovenske narodne noše v no- benem primeru ne smejo priti v poštev za privatne namene oz. prireditve glede zbiranja de- narnih sredstev za neupraviče- ne namene. V kolikor sta taka dva zadnja nastopa narodnih noš bila upravičena, naj presodi slovenska javnost.

Nobenno društvo ali skupina nima pravice svoje člane, zlasti pa ne mladoletne po svoji inci- jativi oz. po svoji zamisli in če- ravno bi taka skupina resnično imela svojega upravičenega vo- ditelja, odvesti v prostore, kate- ri niso za nje primerni; zlasti pa ne v slovenskih narodnih nošah, ker bi s takim postopkom oma- deževali simbol slovenskih na- rodnih noš.

Privatniki naj si ne mislijo, da jim bodo z organiziranim na- stopom slovenskih narodnih noš delale dobičke; kar je nizkotno in poniževalno za slovenski na- rodni simbol! Ali slovenska jav- nost tega ne vidi. Zakaj molči- mo?

Slovenske organizacije ali privatniki, ki lastujejo sloven- ske narodne noše, naj bi se v bo- doče pridržavali narodnih izro- čil.

S tem, da cenimo, spoštujemo in obdržavamo na dostojni viši- ni ugled slovenskih narodnih noš, delamo obenem v svojo ko- rist, kakor tudi v obrambo na- rodnih izročil.

Za vse druge, tukaj nepredvi- bene namene se slovenske na- rodne noše ne smejo uporablja- ti!

Leta 1852 je prva pevka naše nemške spoveigrove pela "Kje dom je moj" in "Pridi Gorenjci". Bi- la je moj in Seeburgova, doma iz Novega mesta. Nastopila je v ljubljanski narodni noši in se ljubljancem s temi milimi domačimi pesmimi, zlasti pa še z narodno nošo, močno prikupi- la. Bleiweis pravi v svojem po- ročilu o tem dogodku, da se je razodelo tisti večer očitno, da kri ni voda in da je Ljubljana

Učenec Jožek odgovori: "Od mesarja, gospod učitelj!"

* — Najboljši lek. — Sosed, ki se je vrnil od preiskave in pre- gleda od zdravnika, je vprašal sosed: "Kaj bi ti storil, če bi ti zdravnik rekel, da boš živel sa- mo še mesec dni?"

Sosed odvrne: "K drugemu zdravniku bi šel."

Vrhensk Tine

vendar le mesto na slovenski zemlji.

Navedeni podatki naj služijo v dokaz, kakšno privlačnost in spoštovanje so imele slovenske narodne noše, katerih lastnosti tudi danes ne smemo zmanjševa- ti.

Nastop slovenskega Henčko- vega ansambla, ki je prišel go- stovat iz Slovenije, je mimo. Koncert pa, ki so ga izvajali v petek zvečer, 6. oktobra, v SND na St. Clairju, pa je zapu- stil grenke spomine in nelagod- ne občutke v slovenski javno- sti.

Sramoto in zgodovinsko na- pako so zagrešili predstavniki SND, ker so na zahtevo jugoslo- vanskega organa dali odstraniti slovensko narodno zastavo z o- dra SND, na katerem mestu je visela kot slovenski simbol in ponos že od leta 1924. Ves ta čas, t. j. po 48 letih, ni bilo ta- ko hude oz. politične nuje in sti- ske, ki bi zahtevala izvršitev ta- kega dejanja. To se je zgodilo sedaj zaradi 4 privatnih godbe- nikov in pevcev, kateri niso prej začeli z izvajanjem koncerta, dokler ni bila odstranjena slo- venska narodna zastava z odra.

Vse to se je izvršilo z vednost- jo odgovornih pri SND. Pred- stavniki tega bi morali biti že malo bolj poučeni o slovenskih narodnih vprašanjih in simbo- lih.

Zdamska Slovenija ima poleg velike večine naroda doma na svoji strani in obenem v podpo- rto tudi vse koroške Slovence v Avstriji, kakor tudi vse Sloven- ce, ki so še pod Italijo. Vsi sma- tramo za narodno zastavo zasto- vo brez peterokrake rdeče ko- munistične zvezde. Njihova za- stava je krvava in kot taka je bila vsiljena našemu narodu; je popolnoma logično in tudi idej- no dokazano, da te zastave, ka- kor tudi komunističnega režima ne priznamo! In končno, saj to nima nobene zveze, narodna za- stava s privatnim nastopom 8 ljudi, da jim je bil v spotiko, ker zastava pride eventualno v obzir le za državne predstavi- ke in tudi v tem slučaju ne v privatnem SND.

Ravno pred to nesrečno zasto- vo s peterokrako rdečo zvezdo slovenski doma še vedno bežijo v tuj svet, ker jim taka zasta- va doma kruha ne more dati in ker se dobro zavedajo, da jim je taka zastava bila vsiljena in obenem se tolažijo s tem, da bo le časasna.

S takim postopanjem so pač doživeli le blamažo in obenem tudi dokazali nedoslednost do kulturnega življenja. Bili so namreč sprejeti kot dobrodošli v nadi, da nam podajo nove, ta- kisto potrebne svežine, kajti na- rodna pesem je odsev življenja temeljnih plasti naroda; no, pa smo bili razočarani glede sra- motnega postopka z odstranitvi- jo naše narodne zastave. Že od nekdanja sta narodna pesem in glasba spremljali slovenskega človeka od zibel do groba, v sreči in nesreči, v veselju in ža- losti, pri delu in počitku! Zakaj naj bi torej sedaj vse to v svo- bodnem svetu bilo odvisno od političnih teroristov komunistič- ne diktature v svobodni in de- mokratični državi?

Ker je naša narodna zastava s takim postopkom prišla v kri- zo, smo iz navedenih vzrokov dolžni tudi dokazovati ter se glede tega ozreti nazaj in sicer v dogodke, ki so se odigrali takoj v začetku prošlega stolet- ja na Slovenskem.

Spodaj navedeni podatki so povzeti v narodnem muzeju v Ljubljani za kulturno zgodovi- no. Knjiga je zelo zanimiva gle- de pisane slike na ovitku knji- ge, pa čeravno je ni naslikal po- sebno več slikar. Na ovitku pod sliko piše *Napoleonove ilirske*

province in prav sredi slike kdo stoji? Napoleon! Cesar dviga starko Ilirijo, zbudil jo je iz ti- sočletnega spanja... saj pozna- mo pesem Valentina Vodnika: *Ilirija oživljena!*

Ob Napoleonu stoje častniki in vojaki v uniformah raznih rodov njegove vojske, za starko Ilirijo pa so razvrščeni moški in ženske v slikovitih oblačilih — narodnih nošah iz Kranjske, Istre, Dalmacije, Koroške itd. Tako kot vojaški kroji tudi no- še niso povsem pravilno nasli- kane, vendar lahko spoznamo da je slikar želel upodobiti ilir- ske otroke — dežele, ki jih je Napoleon leta 1809 združil v no- vo državo, Ilirsko provinco.

Nad Napoleonom vihra slo- venska zastava — belo-modra- rdeča, ki je leta 1809 še ni bilo nikjer. Slikar si je pač do- volil svobodo, da poudari po- mebnost dogodka kot večje svo- bode ter vpriporil to sliko kot simbol za Slovence in kot taka je tudi ostala v slovenskem na- rodnem izročilu.

Praviloma bi morala nad Na- poleonom vihrati francoska tro- bojnica; modra-belo-rdeča, ki je bila ob dogodku na sliki že nova zastava, saj so jo Francozi u- vedli v prvem letu revolucije 1789.

Od leta 1848 dalje pomeni za- četek zavednega slovenskega nacionalizma in delovanja v vseh smereh kulturnega napre- dka, ki je izvajalcem bila prva in temeljita dolžnost in naloga, da med ljudstvom prebudi nacio- nalni čut. Med tem delovanjem je bila sprejeta že po obstoje- čem originalu tudi slovenska zastava bela-modra-rdeča in kot taka tudi ostane vse, dokler jo ne spremeni slovenski narod!

Jugoslovanske komuniste pač ohrabrujejo zadnje Titove zah- tebe: 50 tiskanih strani, kakor beremo v časopisih, poslanih a- meriški in verjetno tudi kanad- ski vladi; imajo pač nekaj upa- nja ter si manejo roke, da bi nam zavezali jezik in zabranili pisano besedo; doživeli pa bodo le razočanje.

Ne smemo izgubljati iz vidi- ka, da nam prav nič ni podarje- no razen življenja. To, kar imar- mo sedaj, smo plačali z največ- jo ceno z živimi in materialni- mi žrtvami in narodni skupnosti. Ostala nam je le zavednost in narodna dolžnost, kakor tudi to- liko moči, da se dvignemo in neustrašeno opravičujemo svoj narod in svojo narodno zastavo!

Dalje se sprašujemo, ali so to nosilci slovenske kulture ali no- silci komunistične propagande? Ne moremo trditi, da so obisko- valci bili vsi komunisti, ali v glavnem s takim postopkom na- vajajo na komunistični mlin oz. za komunistične koristi in kot taki nam niso dobrodošli niti se- danj niti v bodoče! Naj jim služijo ti naši protesti kot de- mokratičen vzgled in obenem o- pomini bodočim obiskovalcem.

V slovenski javnosti se pojav- lja tendenca, da se v tem smislu t. j. za prvi in drugi navedeni slučaj v tem članku poda malo obširnejšo razlago.

Valentin Potočnik

Iz naših vrst

Montreal, Que. — Hvala za obvestilo! Tako počasna sem le- tos postala z delom, da do pisa- nja kar ne pridem. Misli pa prav vsak dan romajo do vseh mojih dragih prijateljev, katere imam po celem svetu raztresene. Zdravje se mi je, hvala Bo- gu, maloboljšalo, le paziti se moram. Tu je že kar preveč mrzlo zame in letos prvič ne grabim listja na vrto s takim u- žitkom, kot sem ga druga leta. "Oh ta mladost" vse preveč hitro je odšla od mene. In po- mislite, ta mesec sem že 30 let vdova. Vse, zlasti Vas, g. in ga. Lipovec, ga. Debevec in ga. Zo- renč, srčno pozdravljam!

Nija Natlačen

Boleslav Prus:

STRAŽA

I.

Izpod hrička, ne večjega od koč, izvira reka Belica. V rahlih tleh je izkopala kotlino, kjer voda šumi in kipi kakor roj čebel, ki hočejo ravno odleteti. Najnemirnejši deli vodne mase se trgajo od njene površine; podnevi nevidne, se ponoči zgoščavajo in tvorijo meglen oblak nad izvirom.

Oblak se plazi nad poljem in išče najpripravnjega mesta, kjer bi se odtekala voda. Kjerkoli zagledaš meglo, ki se razpršuje v zraku, tam ali dremlje voda v kotlinah, ali se skriva negloboko pod zemljo, ali pa teče, izkopavši si strugo, v potoku.

V tej obliki voda ni več mrtva stvar, ampak je živo bitje, ki nekam hrepeni in nečesa z vnemo išče. Če ji zastopi pot kamen, ga obliva, napada od vseh strani, obsiplje s peskom, sili v razpoke, da ga končno odrine ali pa razruši. Če zadene ob hriček — ga obkroži. Če pride na vzvišen svet — izpremeni svojo smer, razdeli se na potočke, včasih se zdi, da teče nazaj.

Toda nekaj časa poplavlja in vara zemljo, dokler končno ne najde primerne steze, da teče dalje, kjer je hotela. Niti prepad je ne oplasi. Brez obotavljanja se zlija tja s celo svojo težo in iz same sebe dela most, po katerem hiti vsak naslednji val, neutrudno, nezadržno v tistem teku.

Zdi se, da je med vodo in nebom neka skrivnostna zveza. Nebo se z veseljem ogleduje v površini reke, solčni žarki ji srebren in zlate gube, kopljejo se v njej in ji razsvetlujejo dno. Morda ji hočejo pomagati, da bi lažje uravnala pesek in kamenčke, ki ji zavirajo tek. Tedaj pa, ko razprši vzhodni veter največelejše prebivalce neba — oblake, in dolgo časa, v suši, ni videti drugega kakor od vročine zevajočo, lazurno puščino, takrat oslabi reka in včasih usahne od tesnobe. Toda ko se oblaki zopet povrnejo na svoj svet, takoj hite njihove legije na pomoč onemogli prijateljici. Nebesni potoki napoje posušeni zemeljski potok, spenjena voda stopa iz svoje struge in naznanja svoje prebujenje na zemlji s povodnijo.

Vendar se kmalu upokoji. Oblaki zopet začno večno potovanje, a umirjena reka beži zopet naprej, med lokami, hrički in gozdovi, teče po ostrih kamnih, po prsti ali sredi spavajočih kotlinic; kakor bi podila divje

konje, ali bi hotela uteči od krivenčastih vrb, ki so se naježile in otožno gledajo v vodo s trhlenimi očmi.

Miljo daleč teče Belica po ravnini. Gozdovi, vasi, dreve na polju, križi ob potih, vse se ti vidi od blizu, kakor na kupu, čim bolj pa se oddaljuješ, tem manjši se ti vse vidi. Okolica je kakor okrogla miza, sredi katere stoji človek kakor muha, pokrita z nebeškim svodom.

Toda miljadaleč proti jugu dobimo drug kraj. Nizki bregovi Belice se vzdigujejo in se razmikajo od sebe, gladko polje se menjava s hrički, steza gre sedaj navzgor, sedaj pada navzdol, zopet gre navzgor in se zopet znižuje vedno močnejše in pogostejše.

Ravnina je izginila, v soteski si, in namestu obsežnega obzorja uzreš na desno in na levo, pred seboj in za seboj višine, visoke par nadstropij, položne ali strme, gole ali zarasle z grmičevjem. Iz te soteske prideš v drugo sotesko, še bolj divjo in tesnejšo, potem v tretjo, četrto ... deseto ... Obdaja te hlad in mokrota; povzpneš se na hrib in vidiš, da je to ogromna mreža odvijajočih se in zapletenih sotesk. Vse skupaj je podobno mestu, zasutemu z zemljo in rastlinjem. Tukaj je trg; na mestu, kjer je bil nekaj vodomet, raste divja roža: ta prostrana višina je morda grob gledališča in ona, strma, morda skriva v sebi razvaline cerkve. Tu se vleče glavna ulica: dve vrsti poslopij, tupatam pretrganih od pritličnih hišic; tu so sledovi mostu, ki je nekaj vodil čez reko. Tam labirint tesnih ulic, po katerih bi lahko blodil cel dan, gotovo staro mesto; tam ostanki obzidja in dalje — mestna vrata, od katerih sta ostala samo dva kupa razvalin.

Se par sto korakov v smeri reke in zopet se izpremeni slika. Zasuto mesto in fantastične ulice so izginile; hrički so vedno nižji in stoje posamezno, podobni velikim mravljiščem. Bliščoba poldnevnega solnca ti bije ravno v oči; iz kraja sotesk si dospel v obširno dolino Belice.

Ako je zemlja miza, na kateri je Previdnost pripravila za stvar gostijo, tedaj je dolina Belice ogromna skleda, zelo podolgate oblike, z močno okruženimi robovi. Samo pozimi je skleda bela; v vsaki drugi dobi je podobna majoliki, okrašeni z množino barv in surovih nepravilnih, toda lepih oblik.

Na dnu posode je božji lončar

namestil travnik in ga v celi dolgosti od severa proti jugu presekal s trakom Belice, ki se na njenih safirnatih tleh blišče zjutraj in zvečer rdeči valovi, podnevi zlati in srebrni v jasnih nočeh.

Ko je tako naredil dno, je začel lepiti robove, vestno pazječ, da bi vsak imel popolnoma drugačno zunanost.

Tako kaže zahodni rob divjo zunanost. Travniki je tu zagrajen s stenami strmih višin, raztrganih od sotesk in zasutih z apnenim peskom. Tupatam raste glogov grm, pritlikava breza ali češnja tako bolna, da ne rodi več sadov. Često se vi-

dijo kosi zemlje, kakor bi ji bila koža odrta. Najvstrajnejša rastlina beži od tod in kjer bi moralo rasti zelenje, se razprostira glina, sive plasti peska ali skalovje, ki kaže na travnik mrtvaške zobe.

Vzhodni rob je popolnoma drugačen; tvori namreč nekaj amfiteater s tremi nadstropji, ki se položno vzdigujejo drugo nad drugo. Prvo nadstropje, takoj nad travnikom, je sezidano iz prsti, na enem kraju se vidi na njem dolga, kriva vrsta bajt, obdanih od dreves; to je vas. Drugo nadstropje obstoji iz glinaste zemlje; tu stoji graščina ravno nad vasjo, s katero jo veže star

lipov drevored; na pravo in na levo, kakor daleč sega oko, se rasprostirajo grajska polja, v obliki velikih pravokotnikov, rumenih pod pšenico, peščenih pod ržjo, zelenih pod graham, ali sivih in prepreženih z njivami pod ledino. Zadnje, tretje nadstropje tvori peščena tla, posejana z ovsem ali ržjo, in še višje — se temni smrekov gozd, podpirajoč nebo.

Na južnem koncu doline, kjer se divji zahodni rob ravno stika z vzhodnim amfiteatom, se vidijo nekaj hričkov, stoječih posamezno kakor kopice. Trije od teh (med temi je eden najvišji v okolici, s smreko na vrhu) so

last Jožeta Polža.

Posestvo stoji čisto na samem; dalje pa do graščine.

SPEAKING OF TIRING PRACTICE, some training aids originally designed for racing cars are just about more than a pee-wee league squad working out at Akron, Ohio, can handle.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

ZA VARNOST IGRAČ IN — OTROK! — V Gillette Company's raziskovalnem središču v Rockvillu, Md., preskušajo vnetljivost otroških igrač. Preskušanja se vrše po načrtu in pod nadzorom zvezne vlade.

VESELA TOVARIŠA PRI IGRI — Brett Carmel, 4 leta stari fantič v Huronu, Ohio, se zabava s svojim pasjim prijateljem. V vodo mu meče kos lesa, ki ga ta hodi vanjo iskat in ga mu vrača.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

431-0628